

ફીક્વન્ટ રાઈડર

—હરનીશ જાની

કહેવાય છે કે મહમ્મદ ગઝનવીએ સૌરાષ્ટ્રના પ્રભાસ પાટણના સોમનાથ મંદીર પર સત્તર વાર ચડાઈ કરી હતી અને દરેક વખતે મંદીર તોડ્યું હતું – લુંટ્યું હતું. આ ઘટનાને ધાર્મિક રીતે નહીં; પણ ઐતિહાસિક રીતે તપાસીએ.

આજથી હજાર વર્ષ પહેલાં સોમનાથનું મંદીર સોનાનું હશે, ભવ્ય હશે. એટલે જ કદાચ આ યવને મંદીર પર વારંવાર હુમલા કર્યા.

ખરેખર સત્તર વાર હુમલા કરવા જેવું શું હશે ? જો સત્તર વાર મંદીર તોડ્યું હોય તો સત્તર ચડાઈ વખતે ભીમદેવ અને મહમ્મદ ગઝનવીની માનસિક સ્થિતિ કેવી રહી હશે ? પ્રજા પર તેની શી અસર થઈ હશે ? પહેલી ચડાઈથી માંડી સત્તરમી ચડાઈને ચકાસીએ.

પહેલી વાર બાણાવળી ભીમ લડ્યો અને હાર્યો. પોતે અને પોતાના સરદારની હારવા પાછળ કઈ કઈ ભુલો થઈ હતી તે એણે રાજ્યના લોકોને સમજાવ્યું; પોતે હવેથી ચૌલાદેવી જેવી નૃત્યાંગના સાથે સમય ગાળવા કરતાં પોતાનાં તાતાં તીર તીણાં કરશે એવું વચન આપ્યું. પોલીટીક્સ ત્યારે પણ જીવન્ટ હતું.

બીજી વાર પણ તે અને તેના માણસો ઉંઘતા ઝડપાયા. તેણે જાહેરનામું બહાર પાડ્યું કે જો તે યવન પાછો ચડી આવશે તો તેને જીવતો મારી નાખવામાં આવશે.

નવો ફેરફાર એ કર્યો કે ચૌલાદેવી અને બીજી નૃત્યાંગનાઓને ભીમદેવે સંતાડી દીધી. લોકોએ પત્નીઓને પીયર મોકલી દીધી. કદાચ એ ત્રીજી વાર ચડી આવે તો ? યવન હવે નહીં આવે એવી ભવીષ્યવાણી કરવાવાળા જોશીઓ પણ અદૃશ્ય થઈ ગયા અને યવન ત્રીજી વાર ત્રાટક્યો.

ત્રીજી વખતે ભીમદેવે લોકોને રાજ્યની ટોપ સીકેટ હોમલેન્ડ સીક્યોરીટીની વાતો કહેવાનું માંડી વાળ્યું અને બ્રાન્ડ ન્યુ મંદીર બનાવડાવ્યું. પહેલાંના કરતાંયે વધુ ભવ્ય. તેમ છતાં કોઈએ તેને ‘ભીમદેવ ગાંડા’નું ઉપનામ ન આપ્યું. મહમ્મદ ગઝનવી પાછો ચડી આવ્યો અને મંદીરનું સત્યાનાશ વાળ્યું.

આ ચોથીવારના હુમલા પછી પુજારીઓનું એક મંડળ રાજા ભીમદેવ પાસે આવ્યું. ‘મહારાજ, આપણે આ ટેમ્પલ બનાવવાનું છોડી દઈએ તો કેવું ? આપણે ટેમ્પલ બનાવીએ છીએ ને પેલો તોડી નાખે છે !’

પુજારીઓમાંના એકે આઈડીયા લડાવ્યો, ‘મહારાજ, આપણે પાટીયાનું મંદીર બાંધીએ તો કેવું ? છોને તોડી નાખે ! આપણે બીજે વરસે તોડવા માટે પાછું નવું મંદીર બનાવી

આપીશું! સસ્તું પડશે, સહેલું પડશે.’ ભીમદેવે ન માન્યું ને મન્દીર ફરી બનાવડાવ્યું. મહમ્મદે પાંચમી વાર મન્દીર તોડ્યું.

છઠ્ઠી ચડાઈ વખતે ભીમદેવ બાણાવળી મહમ્મદની છાવણીમાં પોતે ગયા અને જણાવ્યું કે, ‘જ્યારે આવતા વરસે આપ આવો તો હું પ્રભાસ પાટણમાં નહીં હોઉં. મારે મારા ભાઈની દીકરીનાં લગ્નમાં લાટ પ્રદેશમાં ભરુચ જવાનું છે. નાવ યુ નો, વ્હેર ધ ટેમ્પલ ઈઝ – જઈને તોડી આવજો ! મારી ગેરહાજરીમાં થોડાઘણા મારા સરદારો આપની સાથે યુદ્ધ કરશે. ખોટું ન લગાડતા. તમે જ્યારે આઠમી વખતે આવશો ત્યારે મળીશું.’

બીજે વર્ષે ભીમદેવની ગેરહાજરીમાં ખાલી ખાલી લડાઈ થઈ. રામલીલાના ખેલમાં રામ-રાવણની લડાઈ થાય છે તેમ. મહમ્મદ ગઝનવી પણ ખાનદાન હતો. ભીમદેવની ગેરહાજરીમાં તેને પણ લડવાની મઝા નહીં આવી. આઠમી લડાઈ વખતે મહમ્મદે ભીમદેવને અગાઉથી સંદેશો મોકલાવ્યો હતો. હવે બન્ને વચ્ચે એકમેકને માટે ખુન્નસ ઓછું થયું હતું. ભીમદેવે મહમ્મદ ગઝનવીને કહ્યું, ‘આ મારો ભાઈ ભરુચ રહે છે. પણ આ આઠ વરસમાં એક જ વાર તે મળ્યો; જ્યારે આપ સેંકડો જોજન દુર રહેવા છતાં દર વરસે મળવા આવો છો. યુ આર માઈ ન્યુ ફ્રેમીલી.’

પછી તેમણે કસુમ્બાપાણી કર્યાં.

ભીમદેવે એમ પણ કહ્યું, ‘મહમ્મદભાઈ, ભારતમાં ઘણાં બધાં મન્દીરો છે. ત્યાં પણ જવાનું રાખો અને એકાદ વાર અમને બ્રેક આપો. પોરો ખાવા દો. દ્વારકા જવાનું રાખો. તે પણ સોનાની જ નગરી છે.

મહમ્મદે નવમી વાર નહીં આવવાનું વચન આપ્યું. તેમ છતાં ભીમદેવને ખબર પડી કે મહમ્મદ ગઝનવી તો પ્રભાસ પાટણના પાદરે આવીને ઉભા છે !

મહમ્મદ ગઝનવીએ શરમીન્દા થઈને ભીમદેવને કહ્યું કે, ‘માફ કરજો, વચનભંગ કરવા બદલ. જવું હતું તો દ્વારકા જ. પરન્તુ જુનાગઢથી બન્ને મન્દીર તરફ જતા રસ્તા ડુંટાતા હતા. હવે ઘોડા એટલા તો ટેવાઈ ગયેલા કે એમના પગ આ ભણી જ વળી ગયા.’

ભીમદેવે કહ્યું, ‘અમેયે ઘોડાને સમજીએ છીએ. હવે આવ્યા જ છો તો મન્દીર તોડી જ જાઓ.’

મહમ્મદ ગઝનવી સત્તર વાર ગુજરાત પર ચડી આવ્યો. જો એ હકીકત હોય તો, આ યુગમાં સત્તર વર્ષમાં એક દીવસની મુસાફરીનો મામલો હોવા છતાં આપણે અમેરીકાથી ભારત સત્તર વાર નથી જઈ શક્યા; તો તે જમાનામાં લાખનું સૈન્ય લઈ પગપાળા હજાર માઈલ આવતાં-જતાં મહીનો લાગે તેમ સત્તર વાર કરવું ! વોટ ઈઝ રોન્ગ વીથ ધીસ પીકચર ? આ વાત માનવી અઘરી; પણ ઈતીહાસ ખોટો ન હોઈ શકે.

પેલી બાજુ મહમ્મદે સેનાપતીને બોલાવ્યો. કહ્યું, ‘ચડાઈ કરવાની તૈયારી કરો.’

સેનાપતી પુછે છે, ‘ આ વરસે ક્યાં જઈએ છીએ ?’

મહમ્મદ કહે, ‘સોમનાથ લુંટવા.’

સેનાપતી કહે, ‘અગેઈન ? આપણા સૈનીકો હવે ગુજરાતથી કંટાળ્યા હશે. આ વખતે મથુરા જઈએ તો કેવું ?’

મહમ્મદ કહે, ‘જે લોકો ગુજરાતથી થાક્યા હોય તેમને મથુરા મોકલો અને બાકીનાને ગુજરાત આવવા દો.’

સેનાપતી થોડી વારમાં પાછો આવી કહે, ‘જહાંપનાહ, સૈનીકો બધા ગુજરાત જવા રાજી છે; કારણ કે ત્યાં બહુ મોટી લડાઈ નહીં થાય તેની ગેરંટી છે. ઘણાને પોતાની પત્નીઓ માટે, માશુકાઓ માટે પાટણનાં પટોળાં અને વાસણોની ખરીદી કરવી છે.’

મહમ્મદનું લાખ માણસનું લશ્કર રાજસ્થાનમાંથી પસાર થાય. રાજસ્થાનના લોકોએ નોંધ્યું કે મુલતાનના દરેક સૈનીકે લાંબા લાંબા બ્લેન્કેટ ઓઢ્યા છે.

‘ઓ અફઘાનભાઈ, તમારે બ્લેન્કેટ વેચવા છે ?’

અફઘાન સૈનીકોને લાગ્યું કે વેપારની સારી શક્યતા છે. હવે તો રાજસ્થાનના લોકો પણ મહમ્મદભાઈનું લશ્કર પોતાના ઘર પાસેથી કુચ કરે તો સારું એવું ઈચ્છતા હતા.

કદાચ એમના ફાધરે ફીક્વન્ટ ફ્લાયર જેવી ફીક્વન્ટ રાઈડર યોજના બનાવી હોય. અને એમણે ફાધરને વચન આપ્યું હોય કે તમારી યોજના પ્રમાણે યુદ્ધ કરીશ.

કદાચ એમ પણ હોય કે ઘરમાં પત્નીના ત્રાસથી બચવા માટે બહાર યુદ્ધ કરવા જવું સારું યુદ્ધમાં તો સફળતા મળવાની શક્યતાય ખરી !

અથવા પત્ની ખુબ જ વહાલી હોય એટલે સેંકડો માઈલથી કામ પતાવીને પત્ની પાસે થોડું સુખ ભોગવવા ઘરે આવે.

ઈતીહાસ કહે છે કે મહમ્મદ ગઝનવીએ પ્રભાસ પાટણના સોમનાથ મંદીરને તોડવા સત્તર વાર ચડાઈ કરી હતી. વાત માન્યામાં ન આવે; પરંતુ ઈતીહાસ કાંઈ ખોટો ન હોય. બની શકે કે ઈતીહાસકારોનું ગણીત કાચું હોય અને સાતના સત્તર થઈ ગયા હોય. સાત વાર સાચું હોય તો પણ મહમ્મદ અને ભીમદેવનાં મગજ તપાસવાની જરૂર છે.

મહમ્મદ અઢારમી વાર કેમ ન આવ્યો ? સત્તરમી વાર ચડાઈ કર્યા પછી તેને ખબર પડી કે શીવલીંગ સોનાનું નથી; પરંતુ પથ્થર ઉપર સોનેરી રંગ કરીને આ લોકો આપણને ઉલ્લુ બનાવે છે. જો પથ્થર જ તોડવા હોય તો ઘરઆંગણે ન તોડીએ ?

-હરનીશ જાની

લેખક-સમ્પર્ક:

Harnish Jani

4, Pleasant Drive, **YARDVILLE**, NJ - 08620 - **USA**

E-Mail- harnish5@yahoo.com - **Phone** - 001-609-585-0861

2009માં પ્રકાશીત થયેલા, અને 'ગુજરાતી સાહિત્ય પરીષદ'નું 'જ્યોતીન્દ્ર દવે પારીતોષીક' વીજેતા, લેખકના હાસ્ય નીબન્ધસંગ્રહ 'સુશીલા' (પ્રકાશક: અલકાબહેન પંકજભાઈ શાહ, હર્ષ પ્રકાશન, 403, ઓમ દર્શન ફ્લેટ્સ, 7-મહાવીર સોસાયટી, મહાલક્ષ્મી ચાર રસ્તા પાસે, પાલડી, અમદાવાદ-380 007 પૃષ્ઠ સંખ્યા - 148, મુલ્ય- 100 રુપીયા.. પ્રાપ્તીસ્થાન- ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, રતનપોળ નાકા સામે, ગાંધી માર્ગ, અમદાવાદ - 380 001)માં પાન અડસઠ ઉપર આપેલો અઢારમો હાસ્ય-નીબન્ધ... લેખકની પરવાનગીથી સાભાર..

લેખકની તસ્વીર, તેમનો વીશેષ પરીચય અને એમની બીજી મઝાની ચાર હાસ્યરચનાઓ વાંચવા નીચેની લીંક પર ક્લિક કરી 'સ.મ.' નંબર 53, 72, 106, અને 172-2 જોવા વીનન્તી.. <http://www.gujaratilexicon.com/index.php?action=downloadSeM>

૧૪મી એપ્રિલ ૨૦૧૧ના દીને ઉજવાયેલા હરનીશભાઈના ૭૦મા જન્મદીને એમનાં ત્રણે સંતાનો એ એમને એમની <http://www.harnish-jani.com/> નામક વેબસાઈટથી નવાજ્યા.. સમય મળ્યે ત્યાં આંટો મારવા વીનન્તી..



'સુશીલા'માં પણ 'સુધન'ની જેમ હાસ્યવીનોદના ચમકારા વારંવાર જોવા મળે છે. એમાંના નીબન્ધો આકર્ષક તો છે જ; પણ સર્વોત્તમ નીબન્ધ 'ફીક્વન્ટ રાઈડર' છે. આનું શીર્ષક જ લાજવાબ છે. મહમ્મદ ગીઝનીએ પ્રભાસપાટણના સોમનાથ મન્દીર પર સત્તર વખત ચડાઈ કરી હતી તેથી તેને લેખક 'ફીક્વન્ટ રાઈડર' તરીકે ઓળખાવે છે. વળી, લેખક ભીમદેવ બાણાવળીની અને મહમ્મદ ગીઝનીની મુકાલાત પણ ગોઠવે છે. આ મુલાકાત હાસ્યરસથી છલોછલ છે.....

'હાસ્યરસની ઝીણી સુઝ, સુક્ષ્મ નીરીક્ષણશક્તિ અને વકદૃષ્ટી, પ્રથમ પેઢીના 'અતો ભ્રષ્ટ, તતો ભ્રષ્ટ' ગુજરાતી વસાહતીઓનું વીનોદી આલેખન, કોઈ પણ જાતના અભીનીવેશ વીના દમ્ભી ધર્માચરણીઓ અને તેનાથી વધુ દમ્ભી ધર્મગુરુઓનું નીર્મમ છતાં માર્મીક નીરુપણ હરનીશ જાનીની હાસ્યરસની કૃતીઓની ગુણસમ્પત્તી છે.'

-મધુસુદન કાપડીયા

7880- Stonegate Drive, Apt. 1209, Cincinnati, OH - 45255, USA Phone - 973-386-0616

તારીખ 11 જુન, 2011ના દીને ન્યુ જર્સીમાં શ્રી સીતાંશુ યશશ્ચન્દ્રના હસ્તે લોકાર્પીત થયેલા, લેખકના ગ્રંથ 'અભેરીકાવાસી હેટલાહ સાહિત્યસર્જકો' (પ્રકાશક: 'ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી' - અભીલેખાગાર, સેક્ટર-17, ગાંધીનગર - 392 017, ટેલીફોન: (079)

2325 6797, 2325 6798, પૃષ્ઠસંખ્યા: 15+332, મુલ્ય: રૂપીયા-175)નાં પાન 48થી 53 પરથી, લેખકશ્રીની પુર્વ પરવાનગીથી સાભાર.. બળવલ્લ પટેલ - ઉત્તમ ગજજર



‘સન્ડે ઈ-મહેફીલ’ - વર્ષ: સાતમું - અંક: 220 - June 19, 2011

‘ઉંઝોડણી’માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજજર - uttamgajjar@gmail.com



Earlier **Articles** of all ‘Sunday eMahefil’s can easily be downloaded from our website:

<http://www.gujaratilexicon.com/index.php?action=downloadSeM>



More than **79,00,000** Gujarati Language lovers have visited <http://www.gujaratilexicon.com>

More than **8,00,000** have visited Digital Bhagwadgomandal <http://www.bhagwadgomandal.com>

More than **1,30,000** have visited Lokkosh <http://lokkosh.gujaratilexicon.com>

You too are invited to visit Gujaratilexicon with a new interface.



‘સન્ડે ઈ-મહેફીલ’ - વર્ષ: સાતમું - અંક: 220 - June 19, 2011

‘ઉંઝોડણી’માં અક્ષરાંકન: ઉત્તમ ગજજર - uttamgajjar@gmail.com

